Nº. 3809.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 15 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 November.

De Voorzitter der Tweede Kamer heeft laatstleden Zaturdag aan het einde der beraadslagingen eene verklaring afgelegd, die ons zeer verheugde, namelijk deze, dat er geen sprekers meer ingeschreven waren, en dus het woord aan de ministers was. Naar men vernomen hebben verscheidene leden hun naam van de lijst der sprekers laten wegnemen, oordeelende dat er weinig of niets meer te zeggen, en de zaak nu genoegzaam van alle zijden bekeken was. Dat zij hierin gelijk hebben kan blijken uit de zitting van Zaturdag, waar negen sprekers het woord gevoerd hebben zonder een enkel nieuw gezigtspunt voor den dag te brengen. Met de volgenden zou het waarschijnlijk evenzoo geweest zijn. Het spreekwoord: „hoe later op den avond, hoe schooner volk" is niet toepasselijk op de argumenten der achtereenvolgende redenaars. Het schoonste volk is voorop gegaan, en heeft op zijn togt de velden der betoogen en bewijsgronden zoo kaal afgestroopt, dat er voor latere benden niets dan eenige schaarsche stoppels overbleef. Daar wij nooit anders dan met lange tanden aan zulk een maaltijd zouden kunnen aanzitten, doet het ons genoegen dat hij niet opgedischt wordt. Evenwel, zoo de volgende sprekers begrepen hadden om, zoo als de heer Reinders het deed, hun stem slechts met een paar woorden te moeten motiveren, zou ons dat nog meer welgevallig zijn geweest, en wel omdat men dan vóór de stemming den afloop daarvan had kunnen nagaan, terwijl wij nu moeten vreezen dat het toeval het lot dezer wet, die millioenen en millioenen uit 't rijks schatkist eischt, zal beslissen. Inderdaad, zoowel tot een afstemming, als tot een aanneming zal een zeer kleine meerderheid den doorslag geven. Een omstandigheid van geringe beteekenis, bijvoorbeeld een lid dat des morgens op weg naar de vergaderzaal zijn voet verstuit; een gevatte koude, die het uitgaan verhindert, of iets van dien aard kan oorzaak wezen dat de koncessiën bekrachtigd of verworpen worden. Wij verzoeken ten dringendste alle leden, die met ons van de grootste nadeelen dezer voordragt overtuigd zijn, toch vooral maatregelen te willen nemen om, als de dag der beslissing daar is, op hun post te kunnen zijn, en zich voor togt in acht te nemen.

De heer van Zuylen van Nyevelt zal, volgens zijn rede van Zaturdag, inlichtingen van de Regering over het punt der financiën afwachten alvorens te besluiten of hij voor dan wel tegen zal stemmen. De heeren *Kingma* en *Wybenga* hebben de wet bestreden op bekende gronden en zullen er tegen stemmen, evenzoo de heer *Olivier* omdat hij van oordeel is dat de verbetering der groote waterwegen naar Amsterdam en Rotterdam boven den aanleg van spoorwegen behoort vooraf te gaan. De heeren *Dirks* en *Strens* hebben voor het ontwerp gesproken, mede om redenen, vroeger reeds in den breede uiteengezet, hoewel beiden en vooral de laatste niet verbergen, dat zij geenszins blind zijn voor de groote bezwaren. Behalve de heer van Diggelen en een paar leden, die zich op een uitsluitend lokaal standpunt plaatsen, hebben wij nog geen sprekers ontmoet, die zich onverdeeld met de voordragt ingenomen betoonden, en het lijdt geen twijfel dat wanneer, zoo als aanvankelijk te wachten was, noorder- en zuiderlijn afzonderlijk behandeld waren, ieder dezer ontwerpen met eene aanzienlijke meerderheid verworpen zoude geworden. De zamenkoppeling dier lijnen en het zedelijk geweld, daardoor de Kamer aangedaan, draagt haar vruchten.

Nog rest ons iets te gewagen over de heeren Meylink, Gevers Deynoot en Lom de Berg, die mede Zaturdag ten gunste van de wet hebben gesproken.

De heer *Meylink* beschouwt die als een stormram tegen het ministerie, verklaart er zich ten hoogste mede ingenomen, en houdt een warme philippica tegen de bestrijders. Hij zou nog enkele lijnen aan de voorgedragene toegevoegd wenschen, maar is overigens sterk voor de aanneming gestemd, en somt de vele voordeelen op, die, volgens hem, het bewerkstelligen der koncessiën voor het land zal opleveren; maar helaas, de geldkwestie komt als een hinkend paard achteraan, en trapt met zijn kreupelen poot al dat schoons in elkander. Hoe zal men aan geld komen? De heer Meylink somt als de drie wegen daartoe op: de gemeenten, de nijverheid en de Beurs. De twee eersten mag men gerust ter zijde laten. De honderden, die vroeger de noordelijke gemeenten aanboden, kunnen als zij het aanbod herhaalden, en door de zuidelijke gemeenten ondersteund werden, niet veel gewigt in de schaal werpen, die alleen met millioenen gevuld kan worden; en wat onze nijverheid betreft, deze heeft gebrek aan kapitaal, en kan dus uit haar te-kort het spoorweg-te-kort niet dekken. Op de Beurs, het is dikwijls genoeg aangetoond, valt in deze niet te rekenen, en een eenvoudig besluit van het Beurs-komité om de aandeelen Sloet-Reuchlin en Bredius-Sijpestein niet te noteren, zal voldoende zijn om het geheele fraaije spoorwegontwerp, zoo het al aangenomen werd, in duigen te doen vallen. Men mag het betreuren dat in onzen tijd de magt der geldmarkt zoo groot is, het feit zelf kan men niet loochenen, en hij die tegenwoordig groote werken, waarvoor millioenen gevorderd worden, wil aanleggen, en daarbij de Beurs niet te vriend houdt, rekent buiten den waard. Het blijkt dan ook dat de heer Meylink zelf niet veel vertrouwen heeft op de financiële steunpunten, die hij heeft opgenoemd, want hij doet een hulpmiddel aan de hand voor het geval dat zij der Regering mogten ontschieten. In dat geval raadt hij den Staat aan den koncessionarissen het benoodigde kapitaal tegen lage rente te leenen, wat niet meer dan het bagatel van tien of twaalf millioen per jaar kan bedragen. Wel zeker! waarom niet? Subsidie, rente-garantie, en nu ook nog het kapitaal. Zou het niet wenschelijk zijn, daarenboven de koncessionarissen als gratifikatie een paar millioen uit de schatkist aan te bieden voor hun moeite? Men houde bij dezen raad nog in het oog dat de heer Meylink volstrekt niets van staatsspoorwegen wil weten.

De heer *Gevers Deynoot* deelt de vergadering mede dat hij van een hoogst belangrijke reis is teruggekeerd. Men lette daarop wel. Anderen maken soms een togtje naar Londen, naar Parijs of naar den Rijn, maar de heer Gevers is veel verder geweest. Hij komt uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en het heeft hem bij de Yankee's zeer goed bevallen. Niet minder dan 3600 mijlen heeft hij in hun land per spoor afgelegd en dat wel zonder een enkel ongeluk. Dit laatste is in Amerika inderdaad iets bijzonders. Of de heer Gevers Deynoot ook Blondin over den Niagara heeft zien koorddansen, deelt hij niet mede, welke leemte in het verslag van zijn hoogst belangrijke reisontmoetingen ons leed doet. De konkluzie van een en ander is dat wij, even als de Amerikanen, ons moeten haasten in allerijl spoorwegen te krijgen, en daarom zal hij voor deze wet stemmen. Men kan zien dat de heer Gevers Deynoot iets van het *go-ahead* der Amerikanen mede naar huis heeft gebragt, maar hij zal na eenigen tijd wel ontwaren dat de halsbrekende vaart, waartoe die leus verpligt, in ons vaderland misplaatst is. Wij, die niet in Amerika zijn geweest, maar toch tamelijk wel weten wat daar omgaat, zouden over het tot stand komen der Amerikaansche spoorlijnen, en den toestand harer geldschieters, den heer Gevers Deynoot het een en ander kunnen mededeelen, wat hem zeker tot meer omzigtigheid zou stemmen in het aanprijzen der landgenooten van Barnum als voorbeelden voor de Nederlanders.

De heer *Lom de Berg* komt er rond voor uit dat hij slechts om der wille van lokale belangen voor het wetsontwerp zal stemmen. Zoo de waard is, zegt het spreekwoord, vertrouwt hij zijn gasten, en daarom verwijt hij anderen afgevaardigden, die tegen de wet zijn, in het aangezigt dat zij de belangen hunner kiesdistrikten niet beter begrijpen. Zoo raadt hij den sprekers, die door 's Hertogenbosch naar de Kamer gezonden zijn, zich te Culemborg te vestigen, en heeft voor anderen dergelijke komplimenten over. Van den eersten pligt eens volksvertegenwoordigers, die om enkel op het algemeen belang te letten, heeft deze spreker geen het minste begrip. Het blijkt uit den geheelen gang zijner redevoering, terwijl hij zich aan het slot de revolutionnaire zinsnede veroorlooft, dat de voorgestelde lijnen *de goedkeuring des volks* verworven hebben, welke opmerking eene onwaarheid is, en al ware dat niet het geval, niet te pas komt. Volgens de Nederlandsche wet moeten de afgevaardigden naar geweten en overtuiging stemmen, niet volgens den wensch of een last hunner kiezers. Waarschijnlijk heeft de heer de Lom de Berg in den laatsten tijd veel verslagen gelezen van zittingen der nationale vergaderingen te Bologna en te Florence, maar een Nederlandsche Kamer mag zich die niet tot model kiezen.

Heden zijn de ministers aan het woord, daarna verwachten wij echter nog ettelijke redevoeringen, waarbij de aangekondigde motiën van de heeren van Forest en Thorbecke wel ter sprake zullen komen. Men kan dus vooreerst het einde der beraadslagingen nog niet voorzien.

De werkzaamheden der konferentiën van Zurich zijn ten einde gebragt; de overeenkomsten, die zij ten doel hadden te sluiten, zijn den 10n dezer door de gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinië onderteekend; zoo luidt het officieel berigt van den Parijschen *Moniteur*. Dit nieuws uit Zurich wordt op veel zediger toon vermeld, dan het nieuws uit Villafranca werd aangekondigd, toen het orakel de wereld werd ingezonden: „De vrede is geteekend!" De vrede is gesloten, heette het toen. Waar is die vrede gebleven? De revolutie heeft voortgewoed en zich uitgebreid, ten aanschouwe van een Fransch leger, dat met over elkander geslagen armen in Lombardije bleef staan om de revolutie des noods tegen de Oostenrijksche troepen te beschermen. Het gevolg daarvan is geweest, dat Koning Viktor Emmanuel ten spijt van den vrede, straffeloos al meer en meer tegen Oostenrijk en den Paus in de revolutie kon treden en ook werkelijk getreden is. Hij heeft den vrede van Villafranca voor een gedeelte verijdeld, en derhalve heeft men te Zurich een nieuwen vrede zien tot stand komen, waarbij Sardinië op nieuw bevoordeeld, Oostenrijk op nieuw geschaad is. Hebben wij nu ten minste vrede en is Oostenrijk aan het einde van zijne inwilligingen gekomen? Dat men van Oostenrijk geene meerdere offers zal vergen, durven wij niet beweren; maar dat wij, ondanks alle geteekende traktaten, geen vrede hebben, is blijkbaar.

Wij zullen nadere berigten afwachten omtrent den juisten inhoud van hetgeen men noemt de instrumenten van vrede. Inmiddels verzekert de *Moniteur*, bij monde van den graaf Walewski, dat „Keizer Napoleon de voorwaarden voor eene schikking gebouwd heeft op den terugkeer van den groothertog van Toskane." Worden dan de regten van den hertog van Modena te Zurich niet gewaarborgd, gelijk te Villafranca? Wordt hij opgeofferd aan de niet verzadigde zucht naar andermans goed van Koning Viktor Emmanuel, die, blijkens een openbaar gemaakten brief van Keizer Napoleon, nog Parma en Piacensa ontvangen zal, als toegift op Lombardije? Is hij nu ten minste bevredigd? Dat is niet zeker. Want, nog altijd zitten zijne agenten in Modena, dat men der hertogin van Parma wil toeschikken, te Florence dat tot den hertog van Toskane moet terugkeeren, en te Bologna, dat aan den Paus verblijven zal. Die agenten, die zoowel militaire als civiele beambten van den koning van Sardinië zijn, staan er aan het hoofd der revolutie, regeren er in naam van koning Viktor Emmanuel, nemen er dagelijks maatregelen om deze provinciën bij Sardinië in te lijven, en worden door den Koning van Sardinië noch teruggeroepen noch verloochend, alhoewel hij bereids den vrede van Villafranca en nu de traktaten van Zurich heeft onderteekend! Dat is een publiek schandaal, dat niet weinig vergroot is door het plan, om aan den prins de Carignan over deze provinciën het regentschap in naam des Konings op te dragen!

Het beginsel van non-interventie laat alles begaan. Maar bijaldien Oostenrijk noch Frankrijk tusschenbeide komen mogen; wat wettigt de interventie van Sardinië? Dat is nergens te vinden en blijft een raadsel. Dat Frankrijk het duldt is vreemd, maar te verklaren; maar waarom wordt het door Oostenrijk gedoogd?

Van die zijde zijn wij derhalve nog ver van den

wen. Maar daar zal het Kongres voor moeten zorgen; omdat, zoo sprak de heer Walewski, de beschikkingen te nemen omtrent derden tot het Europeesch overleg behooren. Wij begrijpen die theorie niet. Frankrijk zal geregtigd zijn Lombardije aan Oostenrijk te ontweldigen, om het aan Sardinië te schenken; dat zal eene zaak zijn, waarvan Europa slechts de overdragt heeft te erkennen. Maar als Frankrijk te gelijkertijd de revolutie brengt in de provinciën van neutralen, wier neutraliteit erkend is, dan zal het niet geregtigd zijn in overleg met Oostenrijk die revolutiën te bedwingen; maar dan zal Europa moeten bij elkander komen om te overleggen wat men met die moedwillig van buiten aangestookte revolutie doen zal? Wat is dat voor een publiek regt in Europa? Daar hebben wij geen denkbeeld van.

En om dat zonderling publieke regt zal Europa nu moeten aanzitten, ten einde te beramen wat er van Italië te maken is? Wat dat geven zal? Voorhands strekken de Engelschen, bijgestaan door alle Pruissische, Russische en Belgische liberale bladen van Europa, dat regt veel verder uit, dan Frankrijk het op dit oogenblik schijnt te doen. Allen betoonen zich verontwaardigd, dat Napoleon III het regentschap van den prins van Carignan niet goedkeurt, waaraan de Engelsche diplomatie reeds hare goedkeuring had geschonken. Dat regentschap namelijk moest de voorlaatste stap zijn, die de aanhechting van de hertogdommen en de Legatiën bij Sardinië zou voltrekken, ten einde op het toekomstig kongres een *fait accompli* te hebben, dat de mogendheden slechts zouden behoeven te erkennen. Voor Piemont en de revolutionnairen was het regentschap alzoo begeerlijk; maar wat geword daarbij van den vrede van Villafranca en van de traktaten van Zurich door Koning Viktor Emmanuel aangenomen? Het regentschap zou eene openbare schending van dien vrede en van die traktaten geweest zijn; het zou aan Oostenrijk het regt gegeven hebben om dadelijk in Italië te vallen, middelerwijl het Frankrijk van zijne verpligtingen jegens Sardinië zou hebben ontheven. Men deinst te Turijn niet terug voor eene schennis van traktaten. Middelerwijl het te Zurich traktaten sloot, was het kabinet van Turijn bezig, om door middel van dat regentschap, hetwelk te Turijn bewerkt werd, die traktaten te verijdelen. Maar Keizer Napoleon deed later weten, dat hij Oostenrijk van zijn regt zou laten gebruik maken, als men aan Oostenrijk daartoe regt gaf. Aanstonds is het regentschap van den prins van Carignan afgezegd. Maar nu komen de Engelschen, die Garibaldi voor dat regentschap aanbevelen. Wij laten 't aan Koning Viktor Emmanuel over zich te vleijen met de verwachting, dat Garibaldi een van de trouwste zijner onderdanen zijn zal, die zich niet voor de revolutie, maar voor het huis van Savoye in de weer stelt. Inmiddels is dit zeker, dat de Engelschen in Italië zich schrap plaatsen tegenover de Franschen, en dat ten gevolge daarvan menige verwikkeling kan ontstaan, die, verre van den vrede te begunstigen, zoo niet regtstreeks den oorlog, dan toch revolutionnaire bewegingen provoceert.

Intusschen is er in de hartstogtelijkheid, waarmeê thans door de liberale pers Napoleon III wordt aangevallen, omdat hij het regentschap van den prins van Carignan niet dulden wil, een bewijs, dat men in de Napoleontische politiek tot een keerpunt schijnt genaderd, waarvan de revolutie de gevolgen vreest. Maar daardoor wordt niet weinig het gevaar verhoogd, dat de geheime genootschapsmannen, die Garibaldi omgeven, hem overhalen om een uiterst beroep te doen op de revolutie en alles op het spel te zetten door een wanhopende poging. Dat men daartoe pogingen doet lijdt geen twijfel. Mislukken zij, en God geve zulks, dan zal de wrevel der Engelschen weinig kwaad doen op het Kongres, dat gaat gehouden worden.

Bij de Tweede Kamer is ingekomen een adres van de heeren Reerink c. s., te Leeuwarden, dat in de gegegeven omstandigheden zeer belangrijk is, en waaruit wij morgen het voornaamste zullen mededeelen.

Van wege de Alg. Synode der Nederl. Herv. Kerk is, ten einde daarop de konsideratiën der bevoegde kerkelijke besturen te vernemen, aan dezen toegezonden het gerevideerde art. 23 van het Alg. Reglement, zooals het door de jongste synodale vergadering voorloopig is aangenomen. Volgens dat gerevideerde artikel oefent iedere gemeente het regt tot benoeming van ouderlingen en diakenen, en tot beroeping van predikanten, behoudens de regten van derden, uit, door den kerkeraad, tenzij de volstrekte meerderheid van de meerderjarige, niet bedeelde en niet onder censuur staande manslidmaten, voor zooveel zij niet korter, dan een jaar bij haar ingeschreven waren, begeeren op andere wijze zulks te doen, voor zooveel de ouderlingen en diakenen betreft, in welk geval zij het schriftelijk vraagt bij den kerkeraad, als wanneer het provinciaal kerkbestuur daartoe magtiging kan verleenen, na het klassikaal bestuur en den kerkeraad gehoord te hebben. Ingeval de [illegible] verleend wordt, ontwerpt de kerkeraad met de oud-ouderlingen en oud-diakenen een reglement van [illegible] dat in werking treedt, na goedgekeurd te zijn voor het klassikaal of bij verschil, door het provinciaal bestuur. Tot de vorige wijze van benoeming mag geene gemeente terugkeeren dan langs denzelfden wettigen weg.

Eene telegrafische dépêche uit Châlons, van eergisteren, meldt, dat de Keizer en de Keizerin der Franschen van Compiègne gisteren morgen te Châlons waren aangekomen, om H. M. de Koningin der Nederlanden op hare doorreis naar Stuttgart te ontmoeten.

Uit Berlijn wordt aan den *Nord* geschreven, dat aldaar sprake is van een huwelijks-ontwerp tusschen den Prins van Oranje en Prinses Alexandrine, dochter van Prinses Marianne der Nederlanden en Prins Albrecht van Pruissen.

In de *Amst. Ct.* leest men: Op Donderdag den 10 dezer werd het vaderland van een zijner uitstekendste geleerden beroofd. In den hoogen ouderdom van 84 jaren, overleed te Amsterdam de algemeen geachte oud-hoogleeraar Gerardus Vrolik, sedert 1797 professor aan de Illustre-school dier stad.

In nieuw Loosdrecht vierde men dezer dagen eene gouden bruiloft, waarbij de vader van de bruid nog tegenwoordig was, zijnde ongeveer 99 jaren oud.

Bij besluit van 10 November jl. heeft Z. M. goedgevonden, aan eene kommissie uit de Staten van Zuid-Holland, belast met het onderzoek van het door de Gedeputeerde Staten dier provincie ontworpen reglement voor het hoogheemraadschap van den Zwijndrechtschen Waard, magtiging te verleenen om, na de sluiting der najaarsvergadering van de Staten, hare werkzaamheden voort te zetten.

Z. M. heeft aan J. C. van der Wolff Courrech vergund zijne standplaats als notaris over te brengen van de gem. Edam naar de gem. Purmerende, en hem tevens eervol ontslagen als plaatsverv. kantonregter te Edam; benoemd tot ridders der Milit. Willemsorde 4de kl., den offic. van gez. 2de kl. F. J. Jorritsma en den 2den luit. der inf. J. D. de Bruyn, beide van het leger in Oost-Indië, laatstgemelde met verlof hier te lande, ter zake, dat zij zich hebben onderscheiden bij de verovering op Djambi op 6 Sept. 1858.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 12 November.

(Officieel Verslag.)

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het wetsontwerp, houdende goedkeuring van eenige artikelen der koncessiën voor den aanleg en exploitatie der Noorder- en Zuiderspoorwegen.

De heer Meylink voerde heden de eerste het woord, en verklaarde dat de tegen het wetsontwerp ingebragte bedenkingen hem in zijne overtuiging omtrent de aannemelijkheid van het wetsontwerp niet geschokt hadden, en bereid was voor de wet te stemmen, en zich tegen alle motiën of wijzigingen te verklaren die de strekking konden hebben om de behandeling der zaak te verschuiven en onafgedaan te laten en daarbij verwarring in het staatsbestuur te verwekken.

De heer Dirks had aanvankelijk het voornemen gehad eerst te spreken na de inlichtingen der ministers gehoord te hebben op de bedenkingen tegen de bepalingen der koncessie van den Noorderspoorweg gemaakt.

Daar hij in het voorgelegde ontwerp zag het begin tot uitvoering van een goed geheel, en in overeenstemming met zeer velen en bepaaldelijk met plaatselijke en provinciale autoriteiten, gaarne een begin met de uitvoering wenschte gemaakt te zien, dewijl door uitstel afstel te verwachten was, en in eens niet alles te bekomen zou zijn, zou hij zich voor het wetsontwerp verklaren en aldus niet medewerken tot afstemming van een voorstel, dat naar het voorgeven van sommigen, door velen op politieke gronden bestreden werd.

De heer Kingma erkende de gegronde bezwaren door velen tegen het wetsontwerp ingebragt. Het gemis van lijnen als die van Leeuwarden op Meppel en van Groningen op Leer meende hij de moeten dienen tot achterstelling van Harlingen boven Vlissingen, dat door verbinding met zijlijnen aan het Oosten en Zuiden gehecht werd. De achterstelling achtte hij onregtvaardig, en om die reden zou hij zich met geene beloften tot latere verbetering leemten in dit opzigt tevreden stellen, daar alleen de opname dier wegen in de koncessie hem zou kunnen bewegen zijne stem aan het regeringsvoorstel te geven.

De heer Gevers Deynoot toonde in den aanvang zijner rede aan hoe onmisbaar spoorwegen in ons vaderland waren en zou zich ten voordeele van de wet verklaren.

De heer Wybenga trad in eene uitweiding der bezwaren welke hij tegen dit wetsontwerp had en op deze door hem aangevoerde gronden verklaarde hij tegen dit wetsontwerp te zullen stemmen.

De heer Olivier verklaarde van oordeel te zijn dat men met dit voorstel voor minder noodzakelijke werken gelden uitgaf en wilde hij daarom de financiën van den Staat aldus niet op onzekere wijze gebonden zien.

De heer van Zuylen van Nyevelt verklaarde dat, naar aanleiding van den loop der beraadslagingen, en na gezet onderzoek het aanvankelijk door hem ongevallig ongunstig oordeel in deze zaak aanmerkelijk gewijzigd was. De voorwaarden der koncessien waren zijns inziens niet al te voordeelig voor de koncessionarissen, maar de bezwaren daardoor ontstaande voor de schatkist achtte hij zeer gewigtig, zoodat hij van de inlichtingen der Regering omtrent den tegenwoordigen en toekomstigen staat der geldmiddelen in verband met amortizatie van schuld en de wisselvalligheden der Oost-Indische baten zou laten afhangen de beslissing, welke stem hij over dit wetsontwerp zou uitbrengen.

De heer de Lom de Berg heeft de wet [illegible] verdedigd en zou voor de wet stemmen.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp houdende bepalingen omtrent den doortogt en het vervoer van landverhuizers.

GOUDA, 12 Nov. Gisteren avond is door de policie van hier, geassisteerd door de brigadiers der rijksveldwacht van Alphen en van Gouda, alhier gevankelijk binnengebragt de persoon van Pieter Pijnacker, arbeider wonende te Baamburg, gemeente Reeuwijk, verdacht van te hebben gepleegd den moord binnen gemelde gemeente, reeds vroeger door ons gemeld.

Heden heeft de genoemde policie ten huize van den aangehoudene gevonden al de bij den plaats gehad hebbenden moord ontvreemde gouden en zilveren voorwerpen, terwijl de persoon van Pieter Pijnacker, die gehuwd is en drie kinderen heeft, eene volledige bekentenis heeft afgelegd, als te zijn de dader van deze afschuwelijke misdaad.

MAASTRICHT, 10 Nov. Dezer dagen hadden wij hier weder een bewijs, dat er somwijlen bij krankzinnigen meer overleg bestaat, dan men bij hen zou verwachten. Er wordt hier in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen zekere O. van Oirsbeek verpleegd. Deze was om motieven, die later zullen blijken, op zijne ontvlugting bedacht. Na het beramen van allerlei plannen ontdekte hij in een gesloten groot duivenhok, een ladder. Op een geschikt oogenblik breekt hij dat hok open, maakt zich van de ladder meester en slaagt er in daarmede twee open plaatsen en twee muren over te komen. Vrij zijnde stapt hij naar zijn dorp, 4 uren van hier en regelregt naar den pastoor, aan wien hij vertelt, waarom hij het in het gekkenhuis niet langer houden kon; deze nu weet hem te overtuigen, dat hij daar voor zijne genezing was en hij wel zou doen terug te keeren. O. aanvaardt hierop gerust en alleen de terugreis en belt bij het gesticht aan. Wie zijt gij? vraagt de portier, die hem opent. O. van Oirsbeek. Zoo, zijt gij dan de broeder van den gek, die is weggeloopen? Neen ik ben die zelf. Zoo! kom dan maar in. Neen! antwoorde de altoos op den drempel blijvende O., eerst moet ik de geestelijke zuster van dienst spreken, deze verscheen en noodigde vruchteloos den teruggekomen vlugteling om binnen te komen. Neen! niet dan op twee konditiën. En die zijn? Dat ik voortaan in het huis mijn eigene klompen zal kunnen dragen. Deze bengelden aan een stok op den rug van den onderhandelaar. Toegestaan. Ten tweede mag mij voortaan niemand anders de biecht afnemen, dan de kapellaan de J. Toegestaan. Hierop trad O. binnen en heeft zich na de ratifikatie van het traktaat, rustig gedragen. (*H.*)

HOORN, 12 Nov. Hoogste graanprijzen. Tarwe *f* 9,25; Rogge *f* 7,50; Gerst *f* 6,50; Haver *f* 4,75; Paardenboonen *f* 7; Bruine dito *f* 10; Witte dito *f* 10; Graauwe Erwten *f* 16,50; Vale dito *f* 14,25; Groene dito *f* 14,50; Witte (groote) dito *f* 10,50. Boter per Ned. ℔ *f* 1,15. Kippen a *f* 1; Kipeijeren a *f* 4 per 100 stuks. Appelen en Peren per mand *f* 2,75.

DELFT, 12 Nov. Heden waren alhier de prijzen der Kaas *f* 12,50 a *f* 18; ter markt zijn verkocht 38 stapels, wegende 9407 Ned. ℔.

LEIDEN, 11 en 12 Nov. Boter: 1ste kwal. *f* 1.25 a *f* 1,45; 2de kwal. *f* 1,12½ a *f* 1,22½ per Ned. ℔.

ALKMAAR, 12 Nov. Ter kaasmarkt van gisteren zijn aangevoerd: 422 stapels kaas, wegende te zamen 90,683 Ned. ℔. De prijs was: kleine kaas *f* 30,50, kommissie *f* 32,25, middelbare *f* 33,25 per 50 Ned. ℔.

De graanprijzen waren als volgt: Tarwe *f* 9; Rogge *f* 7,75; Gerst *f* 6; Chevalier *f* 7; Haver *f* 4,30; Paardenboonen *f* 6,75; Groene Erwten *f* 16; Graauwe dito *f* 16; Vale dito *f* 13,50; Kanariezaad *f* 11; Korianderzaad *f* 4.

BATAVIA, 28 September. Het goevernement heeft tien schepen van groot charter aangevraagd voor de expeditie van Boni. Den 15den zijn de inschrijvingen aangeboden bij den rezident van Batavia.

— Volgens het *Batav. Handelsblad* loopt er een gerucht, dat de vrouwen en kinderen der Europeanen te Shangae veiligheidshalve aan boord der schepen waren gezonden. Hoewel wij er sterk aan twijfelden, zegt bovengenoemd blad, heerscht daar toch de grootste onrust.

— Aan het *Bataviaasch Handelsblad* wordt uit Bandjermasin geschreven: Zoo gaat het hier en [illegible] behoef u niet te zeggen, dat het niet gaat gelijk het behoort. Het is een soort van main Michels, maar ten minste die kwam, zag en overwon, en hier komt men, ziet niets, en laat zich overrompelen. Geen mensch hier begrijpt het. De man, die altijd beweerde, dat er niets bestond omdat hij blind en doof was, en die nog niet eens wakker werd, toen reeds de bloedige slagtoffers aan zijne voeten lagen, die man hoort en ziet en weet thans alles; en is de vraagbank van hem, die niets liever schijnt te doen, dan zich van eenen vreemden bril te bedienen. Wij hadden laatst bijna eene scene gehad, als vroeger

[illegible] op de Westkust; men heeft echter maar bijgedraaid, want de dagbladen maken de groote heeren voorzigtig; maar gij zult niet veel hooren van hetgeen de subalterne officieren uitvoeren, o. a. van den luitenant Scheepens, die gewond, zich liet verbinden en dadelijk weder deel nam aan de krijgsverrigtingen. Dat is zoo gering in de oogen van een groot man. Het zal noodig zijn, dat men hier spoedig een flinken intendant zendt, die den verwarden boel opreddert, anders zal men met kredieten werken, en dan komt de roode inkt te laat. Indien men ons een flinken jongen zond, als civiele en militaire gezaghebber, b. v. Happé, en de anderen hier glad opruimde, dan ware spoedig alles in orde en rust. Maar gelijk de zaken nu loopen, zie ik er geen einde aan, of een einde, dat niemand voldoen zal.

— Den 29n Julij, des namiddags ten 3 ure 45 min., werden Ternate's ingezetenen hevig verontrust door eene zware en langdurige aardschudding, waarbij de grond golvend op en neder ging; op enkele plaatsen ontstonden scheuren, die zich echter onmiddellijk weder sloten en slechts een spoor nalieten, als had men met een scherp werktuig in den bodem gegroefd. Deze aardbeving werd dadelijk gevolgd door eene zeebeving, waarbij het water, hetwelk zich op deszelfs laagsten stand bevond, tot 3 voeten boven hoog peil opliep. Het ter reede liggende barkschip *Vriendschap* geraakte met het wegloopen van het water even aan den grond, terwijl men aan boord van 'sKonings oorlogstoomschepen *Suriname* en *Bali* eene trilling waarnam, alsof eene menigte volk het want opliep. Ook te Tidore en Makian is deze aard- en zeebeving waargenomen. Den geheelen dag en nacht voelde men bij herhaling aardschuddingen, en ook den 30 en 31sten bleef zulks, hoewel minder hevig, voortduren. Belangrijke schade is echter niet aangerigt; alleen zijn eenige huizen hier en daar gescheurd en de bijgebouwen van het residentiehuis eenigzins beschadigd.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 14 Nov. Op grond van mededeelingen, van eene goed onderrigte zijde uit Turyn verkregen, meldt de *Morning Post*, dat Koning Viktor Emanuel zich niet bepaald heeft verklaard tegen de opdragt van het regentschap over Midden-Italië aan den Prins van Carignan, maar den wensch heeft te kennen gegeven om de uitspraak daaromtrent tot later gelegenheid uit te stellen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Nov. De meeste Fransche bladen onthouden zich het artikel van den *Moniteur* te bespreken dat het besluit der vergaderingen van centraal-Italië laakt, waarbij de prins van Carignan tot regent wordt gekozen. Het *Journal des Debats* twijfelt aan de mogelijkheid om in Italië den voorloopigen toestand, die bereids zoovele bezwaren heeft doen ontstaan, te verlengen en dat de hoofden der beweging in dat land de magt hebben om de beslissing van het Kongres af te wachten. De Keizer is alles behalve tevreden over dat artikel, waarin alle lof wordt toegezwaaid aan de Engelsche natie, hetwelk ten slotte daarop uitloopt, dat zij als dreigend voor Frankrijk wordt voorgesteld. De Keizer is bij het lezen van dit stuk, tegen zijne gewoonte, in drift uitgevaren en heeft zich in de hevigste bewoordingen ten opzigte van Engeland uitgelaten.

De *Opinion nationale* begrijpt niet waarom de Italianen hunne wenschen niet zouden mogen te kennen geven vóór de zamenkomst van het Kongres. De benoeming van een regent was slechts een behoedmiddel tegen wanordelijkheden die in een land, dat zes maanden zonder Regering is, zouden kunnen ontstaan.

De *Independance belge* zegt, ten aanzien van een artikel uit den *Pays*, waarin meer wijdloopig de redenen worden ontwikkeld, waarom Koning Viktor Emmanuel het aan zijn neef aangeboden regentschap heeft afgewezen, dat die redenen van weinig wigt mogen geheeten worden; immers, het regt der Italianen, om zich een goevernement te kiezen, welk ook, is een regt, hetwelk Frankrijk meer dan eens uitgeoefend heeft, en waartegen niemand, zelfs niet het Kongres, zich kan verzetten. Europa heeft zekerlijk het regt zich te bemoeijen met veranderingen van grondgebied, die het Europeesch evenwigt zouden kunnen verbreken, en daarbij van algemeen belang zijn; maar het regentschap van den prins van Carignan heeft volstrekt zulk een verandering van grondgebied niet op het oog. En nu, in plaats van Italië te prijzen wegens de waarborgen van orde, wijsheid, orde en rust, welke het aan Europa geeft, worden de Italianen gelaakt. Verder vraagt de *Independance*, wat men van de bevolkingen wil, die zich, behalve eene enkele uitzondering te Parma, gedurende zes maanden, zoo bewonderenswaardig rustig onderworpen en geduldig hebben betoond.

Het blad ziet ten slotte in de afwijzing der besluiten van de Italiaansche vergaderingen een wezenlijke verdrukking, en eene zedelijke tusschenkomst, die het evenmin geoorloofd acht als eene stoffelijke interventie, waartegen zich alle de mogendheden, welke het Kongres moeten zamenstellen, verzetten.

— Nopens de oorzaken, welke tot de opdragt van het regentschap van den prins van Carignan hebben aanleiding gegeven, leest men eenige bijzonderheden in een brief uit Turijn aan den *Courrier du Dimanche*. Onder anderen, dat het werk der nationale vergaderingen van Italië niet de bekrachting is van den eenparigen wil der bevolkingen, die door een uiterste poging aan hare revolutie de zegepraal willen verzekeren, of op een of andere wijze den toestand doen eindigen, welke haar verplet. Verder geeft dat schrijven de volgende schets van den toestand in Italië: Algemeen is het denkbeeld in midden-Italië geworteld, dat Frankrijk wel tegenover Oostenrijk verbindtenissen heeft aangegaan, dat Europa waarlijk sympathie voor die vorsten voelt, maar dat noch Europa, noch Frankrijk er aan denken de Italianen tot het aannemen van een regering te dwingen, waarvan zij afkeer hebben.

Voor velen is er een tijd geweest, dat de herstelling dier vorsten zeer waarschijnlijk was. Maar die verwachting is op dit oogenblik geheel vernietigd. En hoezeer de aanhangers der hertogen zich bewegen, de eerste ontploffing der volksmeening, hoe kort die moge duren, kan hen magteloos maken. Intusschen hebben de Mazzinisten bijna hun lijdelijke houding verlaten en in de jongste dagen heeft de policie korrespondentiën in beslag genomen, waarin men zich van de schrikwekkende bedrijvigheid der partijen een denkbeeld kan vormen. Sedert eenige dagen sprak men te Bologna van niets minder dan van een algemeene vermoording der priesters. Garibaldi, die gedurende den oorlog zulk een gematigdheid heeft aan den dag gelegd, zeide onlangs te Bologna tot den schrijver dezer korrespondentie, dat zijne taak niet eerder zou vervuld zijn dan wanneer Italië slechts één staat vormde.

Ten aanzien van prins Carignans verkiezing had het kabinet van Turijn bereids sedert lang den toestand en de algemeene stemming doen polzen, terwijl Koning Viktor Emmanuel deed onderzoeken, of de Engelsche en Fransche regeringen ten gunste van het regentschap zijn zouden. Het uit Londen ontvangen antwoord was buitengemeen gunstig; maar de kabinetten te Berlijn en te St.-Petersburg, zonder bepaald geraadpleegd te zijn, zouden te kennen hebben gegeven, dat zij een regentschap verkozen liever dan in Midden-Italië een revolutie te zien uitbreken, welke gemakkelijk in regeringloosheid kon ontaarden en de interventie van vreemde legers noodzakelijk maken.

— Het hof van assises van het departement der Seine heeft uitspraak gedaan in de zaak van het kind van den Heer Hua, dat in der tijd in den tuin der Tuilerien door Leonie Chéreau gestolen is. De beschuldigde is door het hof vrijgesproken.

— De staatsraad van het kanton Genève heeft den heer Pierre Leroux tot professor in de geschiedkunde aan de hoogeschool te Genève benoemd. Het *Journal de Genève*, het orgaan der konservatieven, vaart hevig uit daarover, dat een der bekendste aanhangers van het Fransche socialismus, tot die betrekking geroepen is.

— De diktator Farini heeft den 9 dezer zijn plegtigen intogt te Bologna gedaan. De ministers hebben daarop hunne demissie genomen, die echter door Farini niet aangenomen is. De provizionele regering heeft een antwoord openbaar gemaakt op de verwijten, vervat in de Pauselijke allokutie.

— Uit Spanje ontvangen berigten melden dat de eerste aanval der expeditie niet tegen Tanger zal gerigt zijn, maar tegen El Atraisch en Tetuan. Men spreekt ook, behalve van de bezetting dier laatste stad, van die van Rabat en Mogador, Tanger zou onzijdig worden verklaard, als zijnde het verblijf der konsuls. Het officiëel blad verklaart dat met die expeditie geen veroveringen in Marokko beoogd worden.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Nov. Het besluit van den Koning van Sardinië, betreffende het regentschap van den prins van Carignan, heeft tot twee meeningen aanleiding gegeven, overigens een diepen niet gunstigen indruk gewekt.

Volgens sommigen zou Italië zich in de armen van Mazzini moeten werpen; anderen zien in die afwijzing een reden te meer voor de vier vergaderingen in Italië, om op den door haar betreden weg voort te schrijden, en de vereenigde staten van Italië onder het diktatorschap van Farini of van een ander te konstitueren en Engeland te verzoeken dien nieuwen toestand te erkennen. De *Times* schijnt tot dat laatste over te hellen en geeft den Italianen den raad hun lot, wijl het regentschap van den prins van Carignan geweigerd is, in handen van Garibaldi te stellen.

— De verklaringen van sir G. Cornwall Lewis op het banket bij den lord-mayor, heeft aan den *Times* aanleiding gegeven Engelands en Frankrijks houding tegenover het aanstaande Kongres aan te wijzen. Het blad beweert, dat Frankrijk de aanhechting van Parma en Piacenza bij Piëmont, de herstelling der hertogen van Parma te Modena, en die van den groothertog van Toskane zal voorstellen en bovendien dat Peschiera en Mantua tot bondsvestingen worden erkend, dat Italië een eigene vlag, een zelfde munt en een zelfde tolstelsel hebbe, en geregeerd worde door een bondsvergadering, die te Rome zetelen zou.

Maar, zegt de *Times*, wanneer bevestigd wordt dat Engeland er toe besloten heeft aan het Kongres deel te nemen, dat wil nog niet zeggen dat het 't met Frankrijk eens is om de Florentijners te verzoeken hun hertog terug te nemen. 't Zou volstrekt onmogelijk zijn; dit heeft lord John Russell niet alleen bepaald te Aberdeen verklaard, maar hij is te dien aanzien in overeenstemming met zijne ambgenooten en het land, en mogt een minister in het Lagerhuis ten gunste der herstelling van den groot-hertog een voorstel komen doen, hij zou geen twintig stemmen voor zich verkrijgen.

De *Morning Star*, de *Daily News*, de *Standard*, de *Morning Herald* en bovenal de *Times* zijn geheel in overeenstemming met de zienswijze van de *Independance Belge* betreffende de afwijzing van het regentschap. De *Daily News* en de *Morning Post*, die in verstandhouding met de goevernementale buraux zijn, trekken de onderwerping in twijfel van den Sardinische Koning aan den dringenden raad van Frankrijk, en zelfs de *Observer* beweert stellig, dat er geenerlei interventie van wege het kabinet der Tuileriën heeft plaats gehad. Intusschen zou volgens een uit Turijn ontvangen korrespondentie, aan Koning Viktor Emmanuel ter zake van het regentschap wel een mededeeling zijn gedaan, maar er was noch door dien vorst noch door zijn goevernement eenig besluit genomen. Na aan zijne ministers van die mededeeling kennis te hebben gegeven zal hij de meening hooren der uitstekendste staatkundige mannen van het land, ten einde te weten welk besluit Piemont moet nemen, wil het zijn onafhankelijkheid en zijn eer behouden.

— Te Oxford hebben eergisteren, ter gelegenheid van het vieren van den verjaardag van den prins van Wallis, vechtpartijen tusschen de burgers en studenten plaats gehad, aan welke de autoriteiten en de policie slechts met veel moeite een einde kon maken. Verscheidene personen werden gekwetst, waaronder ook de nieuwe mayor der stad, die de rust trachtte te herstellen.

— Gedurende de togten van de *Great Eastern*, heeft men onderscheidene gebreken aan schip en machinerie ontdekt. Het wekt verbazing, dat het schip als geheel geschikt tot eene groote zeereis en als afgewerkt is kunnen verklaard worden. De thans nog te maken onkosten worden tusschen 50 en 60,000 £ begroot.

— In een brief aan den *Times* uit Florence wordt beweerd, dat het regtsgeding tegen de moordenaars van Anviti op niets zal uitloopen; velen in hechtenis genomen personen zijn bereids, uit hoofde zij beweren op het oogenblik der misdaad elders te zijn geweest los gelaten, terwijl men nergens hen vindt, op wie het vermoeden rust. Er zijn geen bewijzen tegen iemand te vinden en de getuigen werpen de schuld op de boeren en het gepeupel, allen onbekende lieden. Kortom, 't is bijna onmogelijk, dat de schuldigen in de handen der justicie zullen vallen.

Maar een misdadiger zal voor het volk boeten, namelijk *de Colonna della Piazza*, waarop het hoofd van Anviti werd gesteld; want ze zal op bevel der stedelijke overheid als een schandzuil worden afgebroken.

Tot hiertoe was te Parma nog niets verrigt om het volk te ontwapenen en het dekreet van den heer Farini blijft een doode letter. De wapens, welke het volk behoudt, zijn misschien niet veel te vreezen tegenover de troepen, maar de geheime wapenen zullen, zooals de korrespondentie zegt, ongelukken brouwen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 Nov. Te dezer stede is aangekomen eene deputatie van de studenten der universiteit te Krakau, om aan den minister van Binnenlandsche Zaken het verzoek te doen, akademische voorlezingen in het vervolg in de landtaal in plaats van in het Latijn te doen houden.

BERLIJN, 11 Nov. Bij gelegenheid van het Schillerfeest, dat gisteren o. a. gevierd werd door het leggen van den eersten steen van een voor den grooten dichter op te rigten gedenkteeken, geraakte in het gedrang de menigte in twist met de policie; het volk, getergd door de onbeschaamdheid en overdreven dienstijver van eenige policiebeambten te paard, die zonder te waarschuwen of er op te letten of er ook vrouwen en kinderen in hunne nabijheid stonden, op de massa inreden, ging tot kleine gevechten over, tot eindelijk des avonds ten 11 ure een geregelde strijd werd geleverd, toen een zeer groote volksmenigte bijeen op de Gendarmenmarkt was, waar, naar men zegt, demokratische toespraken zijn gehouden. Het gevecht nam een ernstigen keer. De policie wilde er zich tegen verzetten en op het volk werd ingehouwen. Van weerskanten werden vele personen gekwetst en groot is het aantal gearresteerden. De *Kreuzzeitung*-partij, die alles behalve ingenomen is met zulk eene viering van den honderdsten verjaardag van Schil-

lers geboorte en, ze o. a. eene „Baaldienst" noemt, wordt voor de aanleidende oorzaak der rustverstooring gehouden.

ITALIE.

ROME, 5 Nov. De Bolognesche Staatscourant heeft de inhechtenisneming van den Bisschop van Rimini geloochend, en ze had regt, want die prelaat is niet gevangen genomen; maar ze sprak niet van den hoon en de beleedigingen, waarvan hij gedurende verscheidene uren het voorwerp der vrijwilligers van Garibaldi is geweest, noch van de moordbedreigingen, welke in zijne ooren klonken, toen hij in zijn paleis werd overrompeld. Men heeft de inhechtenisneming van vele priesters in de Romagna en de verbanning van het meerendeel der geestelijken van het diocees Rimini geloochend. Voor zulke schaamtelooze logens staat men verstomd, en men is waarlijk gedwongen, zooals een korrespondent van den *Times* zegt, zich de oogen te wrijven en te vragen of men droomt of wakend is, wanneer men de tastbare tegenstrijdigheid ziet die tusschen officiële berigten bestaat, en den waren toestand, dien ieder voor oogen heeft.

Het revolutionnaire goevernement heeft het zich ten taak gesteld om alle feiten te loochenen, die men het kunnen zou aanwrijven en alle mogelijke middelen aangewend om de waarheid te beletten naar buiten te gaan. Men dreigt als vijanden der openbare zaak te beschouwen en bijgevolg straffen opteleggen, te strenger omdat zij willekeurig zijn, die buiten de Romagna voor het goevernement ongunstige tijdingen verspreiden. Dat bevel wordt stipt vervuld, immers men weet dat de policie er geen gewetensbezwaar van maakt om de brieven te onderscheppen en te openen.

Verscheidene moedige lieden dezer provincie, die nu en dan de schandelijke en willekeurige daden van het goevernement aan het licht brengen, zijn dan ook tot de grootste behoedzaamheid gedwongen en zorgen hunne mededeelingen niet over den post te zenden, maar geven ze aan vertrouwde boden, die ze naar Toskane of de grenzen van het pauselijk gebied brengen, welke trouw zijn gebleven, en van waar zij hunne bestemming bereiken. Daarnaar kan men de vrijheid afmeten, welke de revolutionnairen van Italië geven.

— Ten aanzien van de konferentiën tusschen den hertog van Grammont en kardinaal Antonelli heerscht steeds de diepste geheimhouding, niets lekt er van uit.

STADSNIEUWS.

240ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven.) 2de Klasse, 1ste Lijst: N°. 9353 *f* 5000, N° 13949 *f* 1500, N° 9126 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 November.

BEVALLEN (11 Nov.): J. A. W. Mensing, geb. Stolte, Z. - F. Zeckendorf, geb. Reubens, D.

OVERLEDEN (9 Nov.): J. S. W. Rensing, geb. Korthaus, 76 j. - A. G. Freund, wed. van der Star, 42 j. - A. Oortgijsen, 74 j.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	*f* 55 5/16	2/m.	Livorno	*f* 38½
Zigt	„	„ 55 11/16	„	Napels	„ 78½
2/m.	Bordeaux	„ 54⅞	3/m.	Petersburg	„ 165
½/m.	„	„ 55¼	6/w.	Weenen	„ 92
3/m.	Madrid	„ 241	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 243	„	Frankfort	„ 99¾
„	Sevilië	„ 240	2/m.	Hamburg	„ 35
„	Bilbao	„ 240	Zigt	„	„ 35⅛
„	Lissabon	„ 40⅜	2/m.	Londen	„ 11.60
„	Porto	„ 40¼	Zigt	„	„ 11.65
2/m.	Genua	„ 45½		Rotterdam	„ ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 12 Nov. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 0,02½; Credit mobilier 783,74; Fr.-Oost. Spoorw. 550.—; Russ. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 43½; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.—.

MADRID, 11 Nov. Spanje 3 pc. 44.—; 1½ pc. 33.70.

LONDEN, 12 Nov. Cons. 96¼ a ⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22⅞ a 23; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —; 5 pc. Venez. 28½ a 29; 2½ pc. id. 14½ a 15; 5 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 44¼ a ¾; 1½ pc. id. 32⅞ a 33⅛; Coupons — a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. — a —; Sardinië — a —; Ecuador —.

WEENEN, 12 Nov. Met. 5 pc. 72.25; 2½ pc. —.—; Nat. 77.60; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 902; Noordbaan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 205.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 268.—; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.30; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 23½; Zilver 18¼.

BERLIJN, 12 Nov. Metalliek 5 pc. 57¼; Nationale 61¾, Stiegl. 5de serie 94½; 6de id. 104¾; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc. 64¾; Pruiss. Staats. 4½ pc. 103½; id. Nieuwe 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141⅝; Credit 81; Wissel Londen 3/m. 6 th. 17¾, Parijs —, Hamburg —, Amst. [illegible] Weenen —, Petersburg 95¾.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	Rente	12 NOV.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4 „			—
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅝	63¾	63 11/16
Dito Dito	3 „	75¾	75⅞	
Dito Dito	4 „	97⅜	97½	97½
Amortis. Syndik.	3½ „	94⅝		
Aand. Handel-Maatsch.	„	126		
Oost-Ind. Leening	4 „			
Aand. Holl. Spoorweg.	„			
Leening idem	4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „			
Maatschappij van Weld.	4 „			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ „			
Dito bij *Rothschild*	2½ „			
Frankrijk, Certifikaten	3 „			
Spanje, Obligatiën	1½ „	32⅜	32 9/16	32½
Dito	3 „	43¾	43⅞	
Dito Binnenl.	3 „	42 5/16	42 7/16	42⅜
Amortisable Schuld	„	11	11 1/16	
Bewijzen Coupon	„	4¾	4 13/16	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*				
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	43⅝		
Dito 1856/1857	3 „	42 1/16	42⅛	
Dito Uitgestelde				
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103⅝	103¾	103¾
Dito bij idem 1828/1829	5 „	102		
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	85		
Dito bij idem 1840	4 „	81¼		
Dito bij *Stieglitz*	4 „			
Dito Nieuwe	4 „			
Dito 5de Serie	5 „	89¾	89 15/16	89¾
Dito 1855, 6de Serie	5 „	99⅝	99⅞	99⅝
Dito adm. te Hamburg	5 „			
Dito dito te Londen	5 „			
Dito dito dito	4½ „			
Inschrijving in Assignat.	6 „			
Certifikaten van dito	6 „			
Spoorweg Aktiën	5 „			
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	157¼	157½	157¼
Obligatiën	4 pCt.	78¼	78½	
Pruissen, Obligatiën	4½ „			
andeelen 1854	3½ „			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „			
Dito dito	4 „			
Dito Metalliek	5 „	54	54 5/16	54 3/16
Dito Rente Amsterdam	5 „	73⅛	73⅜	73⅜
Dito Nationale 1854	5 „	58	58 5/16	58 1/16
Dito dito	2½ „	28¾	28 13/16	
Weener Bank-Aktiën	*f*	847		
Dito Aand. fl. 250, 1839	„			
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 „			
Dito bij *Rothschild*	5 „			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 „			
Dito	3 „			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 „	99½		
Dito 1839 van £ 100	5 „			
Dito 1843 „ £ 100	5 „			
Dito 1852	4½ „			
Dito 1858	4½ „			
Sardinië	5 „			
Peru, Geldl. 1854	4½ „			—
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	15		
Venezuela, dito 6 pCt thans	3 „	27	27 1/16	
Dito Uitgestelde	1 „	14		
Grenada, Obligatiën	3½ „	14 13/16		
Dito Uitgestelde		4⅞	4 15/16	
Mexiko dito	3 „	21 1/16		—
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	„			
Dito dito B	„	100¼		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	79¾		
Louisiana	5 „			—
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5			

Handel-Maatschappij kontant 126; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 219¾, 20; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

De markt was algemeen in eene vaste stemming, in Spaansche fondsen was de handel goed geanimeerd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt; Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 14 November tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63 9/16; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 41 13/16; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. —, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99⅝, Oostenrijk, Met. 5 pc. 53⅜, dito 2½ pc. 28½, dito Rente Amst. 5 pc. 72¾, dito Nationale 1854 5 pc. 57 3/16.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 Nov.

Tarwe: 130 ℔ Poolsche *f* 300; 130 ℔ o. Frans. *f* 290.
Rogge: 128 ℔ Pruiss. *f* 215; 123 ℔ dito *f* 195 aan de Zaan; 121 ℔ gebr. Odessa *f* 178 120 ℔ dito *f* 190 kt.

ROTTERDAM, 12 Nov. Tarwe: 162, 163/2 ℔ j. Bovenl. Ris *f* 290, 295. — Rogge: 147/2 ℔ Amerikaansche *f* 190; 142/2 ℔ n. Archangel *f* 180; 141/2 ℔ St-Petersb. *f* 175.

SCHIEDAM, 12 Nov. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ Hapsal 197 3/m.; 143/2 ℔ Libau *f* 192 3/m.; 146/2 ℔ gedr. Wittinne *f* 196 6/w. — Moutwijn *f* 18.50; Jenever *f* 19,—; Amst. Proef *f* 20,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,20 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Nov. Besseling, Johanna Catharina, Batavia.
HELVOET, 12 Nov. Allen, Mississippi, Baltimore. - [illegible] de Maas, Bilbao.

UITGEZEILD:

TEXEL, 13 Nov. Hoekstra, Nederland, Batavia. - Snellen, Professor Suringar, Singapore.
HELVOET, 12 Nov. Lourens, Media, Batavia. - Leeflang, Stella Maris, Samarang. — 13 Nov. Killian, Gerardus Jacobus, Cardiff en Hong Kong. - Grafhuis, Benin, Padang.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 November, in lading naar:

Keulen.	A. Linkewitz, Cölln N°. 12.
Mannheim.	N. Schneckenberger, Adolf Sander.
Franckfort.	H. Attenbrunn, Amsterdam en Weenen.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Duisburg.	W. Broenen, Vrouw Geertruida.

AMSTERDAM, 14 November, vertrokken naar:

Keulen.	J. L. Wilson, Cölln N°. 10.
Mannheim.	H. Wilson, Ocean.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Manheim.	Van der Pol, Europa.
Frankfort.	G. Itschert, Fortuna.

Rijnhoogte ARNHEM, 12 Nov. 19 p. 2 duim.
KEULEN, 13 „ 9 vt. 3 „

Advertentiën.

(1989) Heden overleed alhier aan eene kortstondige ziekte, mijne teedergeliefde Echtgenoot, MARIA HOOGENDORP, in den ouderdom van 59 jaren en bijna 9 maanden, na voorzien te zijn geweest van de laatste Genademiddelen onzer Heilige Kerk.

PIETER VAN EGMOND.

ROELOFARENDSVEEN, 8 November 1859.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving van vrienden en bekenden.

(2000) Heden wordt ons ouderhart diep gewond, door het droevig afsterven onzer beminde jongste Dochter, JEANNETTE MARIA HENRICA, in den jeugdigen leeftijd van Elf jaar en Zeven maanden, na voorzien te zijn geweest van de Genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.

ALPHEN A/R., T. OSTERLOH.
19 October 1859. C. J. OSTERLOH,
Geb. SCHOONENBERG.

(1999) Bij toeval tot billijke prijs te Koop een exemplaar van

De Katholiek, deel 1—22, mankeert deel 4. Dit deel is er gemakkelijk bij te krijgen. Gebonden in leer met titel. Prijs *f* 63.— thans. . . . *f* 18.—

De Katholieke Nederlandsche Stemmen, door wijlen Lesage ten Broek, van 1—16 jaargang, in half leer gebonden. Prijs *f* 136, thans. *f* 18.—

Adres bij de Erven P. T. BRAAM, Boekhandelaar te Rotterdam.

(1952) Bij N. J. VERHOEFF te Rotterdam wordt heden uitgegeven:

HEER GEEF HAAR DE EEUWIGE RUST!

Een **Gebedenboek voor Catholijken**, die beminde afgestorvenen betreuren en hen te hulp willen komen; uit het Hoogduitsch vertaald en vermeerderd door J. J. BURGMEIJER, in leven R. C. Priester en Pastoor te Warmond, **Vijfde druk.**

Moeijelijk zal men iemand vinden, die geenen beminden Vader, geene teedere Moeder, Broeder, Zuster of dierbaren Vriend, die hem door den dood ontrukt zijn, te betreuren heeft en waarvan het verlies hem de bitterste tranen afperst. Om echter in den geest der H. Kerk te treuren, om voor zich, in dien geest, troost te bekomen, maar vooral om de overledene geloovigen hulp te verschaffen is het hier aangekondigde Gebedenboek eene geschikte handleiding.

Ten einde hetzelve algemeener nog te verspreiden, zijn de de prijzen thans gesteld als volgt:

Gebrocheerd 50 Cents. Gebonden in zwart Engelsch linnen 80 Cents; in zwart leder 90 Cents in zwart laken *f* 1.—

Bij den Uitgever dezer Courant is verkrijgbaar:

Graduale en Antiphonarium in 8°.

De prijs van den Graduaal in lederen band is *f* 4.00.
Idem van den Antiphonarium . . . . . *f* 2.75.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.